

Сорокопуд А. М.
студентка ІПКОЮ, 1 курс, 4 група,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
науковий керівник – **Уманець О. В.**,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
кандидат мистецтвознавства, доцент,
доцент кафедри культурології

ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО БУТТЯ НАЦІЇ В УКРАЇНСЬКОМУ КІНЕМАТОГРАФІ

З моменту появи кінематограф є невід'ємною частиною культурного фонду кожної нації, яка вбирає в себе найкращі риси її ментального портрета. Останні роки продемонстрували справжнє відродження українського кінематографу. Так, у 2010 р. у кінотеатрах не було продемонстровано жодного українського фільму, в 2017 р. – 30, 27 з яких отримали фінансування з держбюджету. Це загалом дозволяє відмовитися від іноземної продукції низького гатунку, привчити українського глядача до національного кіномистецтва, зумовлене орієнтацією на національний художній продукт, піднесенням патріотизму, розширенням жанрових меж та виходом національного кіномистецтва на світовий рівень, що відбила демонстрація на Каннському фестивалі 2017 р. фільмів «Межа», «Рівень чорного» та «Іній».

Одним із тематичних пріоритетів сучасного українського кіномистецтва є висвітлення раніше забутих сторінок історії. Їм присвячені фільм З. Буадзе «Червоний» (2017 р.), який розкриває трагічність історії УПА, «Гіркі жнива» Дж. Менделюка – перша англійська художня кінокартина про Голодомор, створена на основі реальних подій та знята в Україні коштом української діаспори за участі українських акторів (О. Ступки та О. Печериці).

У центрі уваги сучасних українських кіномитців – осмислення конфліктних подій сучасності. Вони є змістовним стрижнем стрічки-володаря Гран-Прі 67 Берлінського міжнародного кінофестивалю Г. Жено та Є. Сміт «Школа № 3», в якій події на Донбасі «побачені» дитячими очима, фільму «Чужа молитва» А. Сеїтаблаєва. Найгучніша українська кінострічка «Кіборги» (реж. А. Сеїтаблаєв, сценарист Н. Ворожбіт, 2017 р.) – просякнута болем за рідну землю, відчуттям патріотизму, проникливою достовірністю. Характерним для українського кінематографу є й розширення жанрових меж. У 2018 р. український прокат збагатився жанрами комедії («Свінгери», «Сотка», «Ржака»), пригодницького мультфільму («Викрадена принцеса») тощо.

Проте український кінематограф не позбавлений проблем, які гальмують його розвиток та впливають на якість і популярність. Передусім це проблеми збереження значущості норм моралі, зосередженість сучасних кінотеатрів у великих містах (що обмежує аудиторію), нечисленність аудиторії, орієнтованої на національний кінопродукт, порушення авторських прав у зв'язку із «піратством», пропагандистська, тенденційна спрямованість, нерозвиненість системи фахової освіти кіномитців тощо. Найгострішою сьогодні є проблема збереження високої художньої якості за умов новачності стилістики та збереження найкращих національних традицій у сфері кіномистецтва. Успіхи національного кіномистецтва відбиває участь українських делегацій у міжнародних кінофестивалях у Каннах, Берліні, Карлових Варах, Таллінні, проведення Днів українського кіно у світових столицях, продаж за кордон права на показ українських фільмів. Картина А. Дем'яненко «Моя бабуся Фані Каплан» визнана найкращим іноземним фільмом на London Crystal Palace International Film Festival, фільм А. Харченко «Бекендор» здобув головну нагороду на Міжнародному фестивалі SteActive International Open Film, стрічка «Жива ватра» О. Костюка – приз за найкращу операторську роботу на конкурсі Salem Film Fest 2016 (США), українсько-італійський фільм А. Маньяні «Ізі», який щойно вийшов у прокат, – премію Voccalino d'Oro (Швейцарія) в категорії «Найкращий актор», фільм «Випуск-97» П. Острікова став найкращим короткометражним фільмом за версією Молодіжного журі на Міжнародному кінофестивалі в Локарно (Швейцарія),

психологічна драма «Стрімголов» М. Степанської перемогла у секції Comming Soon New Talents Вільнюського міжнародного кінофестивалю, отримала шанс на показ на Каннському кінофестивалі. Це засвідчує, що наша кіноіндустрія стає національним брендом, здатним конкурувати зі світовим кінематографом.

Література

1. Культура України: тезаурус і персоналії / Л. В. Анучина, О. А. Стасевська, О. В. Уманець та ін. ; за ред. Л. В. Анучиної, О. А. Стасевської, О. В. Уманець ; наук. ред. В. О. Лозової. – Харків : Право, 2014. – 276 с.
2. Мистецтво сучасної України: навч. посіб. / Л. В. Анучина та ін.; за ред. Л. В. Анучиної, О. В. Уманець. – Харків : Нове слово, 2009. – 92 с.

Тихомирова В. О.

студентка ІПКОЮ України, 1 курс, 1 група,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
науковий керівник – **Уманець О. В.**,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
кандидат мистецтвознавства, доцент,
доцент кафедри культурології

КОНЦЕПЦІЯ СОФІЙНОСТІ В УКРАЇНСЬКІЙ МЕНТАЛЬНОСТІ

Найголовніше завдання народу – зберегти власну культурну ідентичність. Для українського народу це завдання набуває виняткової гостроти за сучасних умов, сповненості внутрішніми та зовнішніми конфліктами. Саме тому особливим є значення осмислення та збереження архетипів українського народу – основ національного менталітету та культури, в яких віддзеркалюється їх неповторність. Як атрибутивні для українського менталітету дослідниками стверджуються архетипи землі та свободи [1, с. 297], Слова і Природи [1, с. 312–313], серця та, особливо, софійності [1, с. 307–310].

Висвітлена у працях Платона, Сократа, Аристотеля, ідея софійності в Античності постає як мудрість, яка наповнює сенсом буття, світ речей та є протилежною Логосу, інтелектуальній думці. В контексті християнської парадигми світобачення складається інша інтерпретація концепції софійнос-

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого
Кафедра культурології

ДУХОВНА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ
ПЕРЕД ВИКЛИКАМИ ЧАСУ
(до 150-річчя заснування «Просвіти»)

Тези доповідей учасників
Всеукраїнської науково-практичної конференції

м. Харків, 23 квітня 2018 р.

Харків
«Право»
2018

УДК 008(477)
Д85

Редакційна колегія:
*А. П. Гетьман (голова), В. О. Лозовой, О. В. Уманець,
Г. С. Савченко, О. А. Стасевська*

Д85 **Духовна** культура України перед викликами часу (до 150-річчя заснування «Просвіти») : тези доп. учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 23 квіт. 2018 р.). – Харків : Право, 2018. – 212 с.

ISBN 978-966-937-408-0

Збірка містить тези доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Духовна культура України перед викликами часу (до 150-річчя заснування «Просвіти»)», в яких висвітлені актуальні питання духовного буття сучасної України, національної ідентифікації та збереження культурної пам'яті.

Відповідальність за достовірність наданих матеріалів несуть автори.

УДК 008(477)

ISBN 978-966-937-408-0

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2018
© Оформлення. Видавництво «Право», 2018